Het gebruik van hoestsiroop bij kinderen

Haio: Hellemans Jules , U.G.
Promotor: DE SUTTER An , U.G.
Praktijkopleider: DE PAEPE Elke , DE SUTTER Inge , DEPUYDT Catheline , Everaert Leen , Joos Ellen , VAN GREMBERGEN David

Context: Hoesten is een veelvoorkomende klacht bij kinderen en een van de meest frequente redenen voor consultatie bij de huisarts en apotheker. Ouders maken zich vaak zorgen over hoestklachten, vooral wanneer deze de nachtrust verstoren of langdurig aanhouden. Hierdoor ontstaat regelmatig de vraag naar symptomatische behandeling, zoals hoestsiropen. Hoestsiropen worden al decennialang gebruikt en zijn (grotendeels) zonder voorschrift verkrijgbaar in de apotheek. Toch is er groeiende wetenschappelijke evidentie dat deze middelen bij kinderen onder de 12 jaar slechts een beperkte effectiviteit hebben en niet zelden gepaard gaan met bijwerkingen. Internationale en nationale richtlijnen raden daarom het routinematige gebruik van hoestsiropen bij jonge kinderen af. Desondanks blijkt uit observaties en onderzoek dat zowel zorgverleners als ouders ze nog steeds frequent voorschrijven en gebruiken. Door middel van semigestructureerde interviews met huisartsen en apothekers, gecombineerd met een vragenlijst onder ouders, werd inzicht verkregen in het voorschrijfgedrag, de percepties en het gebruik van hoestsiroop in de dagelijkse praktijk

Onderzoeksvraag: Om bovenstaande doelstelling te bereiken, worden de volgende onderzoeksvragen geformuleerd: - Wat zijn de visies en het voorschrijfgedrag van huisartsen en apothekers met betrekking tot hoestsiropen bij kinderen onder de 12 jaar? - Wat zijn de opvattingen en het gebruiksgedrag van ouders ten aanzien van hoestsiropen bij hun kinderen? - Welke factoren spelen een rol in de keuze om hoestsiropen al dan niet voor te schrijven of te gebruiken? - Hoe kan een informatieve flyer effectief bijdragen aan het informeren van ouders over de (on)zin en mogelijke risico’s van hoestsiropen

Methode: Deze studie is een kwalitatief praktijkverbeterend onderzoek dat zich richt op het voorschrijfgedrag en de percepties omtrent hoestsiropen bij kinderen jonger dan 12 jaar. De studie bestaat uit semigestructureerde interviews met huisartsen en apothekers en een vragenlijst voor ouders. Het doel is om inzicht te krijgen in de factoren die bijdragen aan het gebruik van hoestsiropen en de mogelijkheden om dit gebruik te verminderen. De studiepopulatie omvat drie groepen: Huisartsen: Lokale huisartsen werden geselecteerd op basis van hun bereidheid om deel te nemen aan het onderzoek. Zij werden geïnterviewd over hun voorschrijfgedrag en opvattingen met betrekking tot hoestsiropen. 5 huisartsen uit de eigen praktijk waren bereid deel te nemen. Apothekers: Apothekers uit dezelfde regio werden bevraagd over hun ervaringen met het adviseren en verkopen van hoestsiropen aan ouders. 3 apothekers stelden zich bereid deel te nemen. Ouders: Ouders van kinderen jonger dan 12 jaar vulden een vragenlijst in over hun gebruik en perceptie van hoestsiropen. De werving van deelnemers gebeurde via de eigen huisartsenpraktijk en apotheken. Huisartsen en apothekers werden persoonlijk benaderd, terwijl ouders tijdens consultaties werden uitgenodigd om deel te nemen.

Resultaten: De resultaten laten zien dat, ondanks internationale en nationale richtlijnen die het gebruik van hoestsiroop afraden wegens beperkte effectiviteit en mogelijke bijwerkingen, deze middelen nog steeds veelvuldig worden toegepast. Ouders gebruiken hoestsiroop voornamelijk voor symptoomverlichting en het verbeteren van de nachtrust, maar tonen tegelijkertijd een groeiende kritische houding ten opzichte van de effectiviteit en veiligheid van deze medicatie. Zorgverleners proberen via niet-medicamenteuze adviezen zoals neusspoelingen, hydratatie en het gebruik van

honing alternatieven te bieden, maar ervaren een discrepantie tussen hun evidence-based benadering en de verwachtingen van ouders, die vaak handelen op basis van onzekerheid of gewoonten.

Conclusie: Dit onderzoek benadrukt de noodzaak van gerichte sensibiliseringscampagnes en betere communicatiestrategieën tussen zorgverleners en ouders, zodat de kloof tussen wetenschappelijke richtlijnen en praktijkgebruik verkleind kan worden. Tevens worden aanbevelingen gedaan voor verder onderzoek, onder andere gericht op de effectiviteit van educatieve interventies en observaties van consultaties, met als doel een veiliger en effectiever beleid voor de behandeling van hoestklachten bij kinderen te realiseren.